

Sabahattin Ali ve Abdulla Kahhar Öykülerinde Dönem Meselesi

The Problem of Era in the Stories of Sabahattin Ali and Abdulla Kahhar

Dr. Paşacan KENCAYEVA*

Özet

Makalede Türk yazarı Sabahattin Ali'nin *Kamyon*, *Kazlar*, *Kağrı*, *Ses* ve Özbek yazarı Abdulla Kahhar'ın *O'g'ri* (*Hırsız*), *Anor* (*Nâr*), *Dahshat* (*Korku*), *Bemor* (*Hasta*) gibi geçmişî konu edinen öyküleri karşılaştırmalı olarak araştırıldı. Özbek ve Türk halklarının geçmişte başlarına gelen açlık, yoksulluk ve kara günlerin öykülerinin mahiyetinin anlaşılması, eser karakterlerinin ruh hâlleri ve duyguları bilimsel analizden geçirildi. Üslup ve ifade gözlemlenen farklı ve ortak özellikler örneklerle delillendirilmeye çalışıldı. Konu benzerliği nedeniyle *Gafur Gulam'ın Mening O'g'rigina Bolam* (*Zavallı Hırsız Evladım*) öyküsüne de yer yer başvuruldu. İtaat, cahillik ve çaresizlik nedeniyle acıklı bir akıbetle neticelenen kadınların acı kaderi birbirleriyle karşılaştırıldı. Konunun pekiştirilmesi gereği, Türk ve Özbek uzmanların sözkonusu öyküler hakkındaki fikirlerinden istifade edildi.

Anahtar kelimeler: Öykü, tür, Türk edebiyatı, Özbek edebiyatı, analiz, karakter, olay, duyum, tasvir, ifade, yorum, maharet, üslup

Abstract

In this article, a comparison has been made between Turkish author Sabahattin Ali's stories - *Kamyon*, *Kazlar*, *Kağrı*, *Ses*- and Uzbek author Abdulla Kahhar's stories *O'g'ri*, *Anor*, *Dahshat* and *Bemor*. The inclusion of hunger, poverty and bad days experienced by the Uzbek and Turkic people in the past in the stories as well as the psychology and feelings of the characters in the stories have been studied. The different and common properties observed in the style and expressions of the above mentioned authors have been tried to be proved through examples. Examples have also been given from *G'afur Gulom's* story *Mening O'g'rigina Balom* as the plots are similar. The tragic end due to ignorance and helplessness are compared. The ideas of Turkic and Uzbek expert on the mentioned stories have been presented to intensify the topic.

Keywords: Story, genre, Turkic literature, Uzbek literature, analysis, character, plot, feelings, description, expression, interpretation

Türk edebiyatında öykü türü XIX. yüzyılın sonuna doğru ortaya çıkmakta ve XX. yüzyılın başlarına doğru gelişme göstermektedir. Bu gelişmeye Halit Ziya Uşaklıgil, Ömer Seyfettin, Memduh Şevket Esenralı, Refik Halit Karay, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Ahmet Hamdi Tanpınar, Sait Faik Abasıyanık, Sabahattin Ali gibi sanatçılar katkı sağlamışlardır. Bu sanatçılar yaptıklarında Türk halkının hayatı, yaşam tarzı, hayalleri ve ukdeleri, hisleri ve acılarını kaleme

* Dr., Taşkent Devlet Şarkınaslık Enstitüsü.

alırlar. Onları, küçük bir tür olan öyküde Türk insanının dramını, ekonomik ve manevi sıkıntıları ortaya koymaya çalışırlar. Sabahattin Ali'nin öyküleri sadece Türk okurlar tarafından değil; Özbek okurları tarafından da sevilerek okunur. Öyle ki onun bazı eserleri Özbekçeye çevrilmiştir. Sabahattin Ali'nin sevilmesinin nedenlerinden biri, kullandığı dilin sade ve anlaşılır olması ile eserlerinde yer alan karakterlerin de sıradan bir Türk insanı olmasıdır. Nedim Gürsel'in bu konuda şunları söyler: "*Sabahattin Ali'yi, kimi romantik eğilimlerini bir yana koymak koşuluyla, ilk toplumcu gerçekçi Türk yazarı olarak tanımlayabiliriz. Onun öykülerinde rastladığımız kahramanların çoğu ezilen, sömürülen ve horlanan kişilerdir. Yazar yoksul emekçileri ya da düşkün kadınları, Anadolu kasabalarında ömür tüketen memurların yalnızlığını anlatırken, çökmekte olan bir dünyayı da sergiler*" [Gürsel 1993: 99].

Yazarın "Kamyon" adlı öyküsünde yoksul ve çaresiz bir gencin yaşadıkları hikâye edilir. Genç, ailesini sefaletten kurtarmak, ekme parası kazanmak için İzmir'in yolunu tutar. Elindeki elli kuruşla kamyona biner. Arkadaşının tavsiye ettiği planı uygulayacaktır. Plana göre, paranın geri kalanını İzmir'de vereceğini söyleyip menzile yaklaştıklarında kamyondan inip kaçması gerekir. Genç, diğer yolcularla yolda giderken tedirgin olur. Yazar onun perişan hâlini şöyle anlatır: "*Yola çıkalıdan beri açtı. Köyden beraber aldığı azıcık yufkayı daha biner binmez yemişti. Yanı başında kuru ve siyah bir ekmeği ağır ağır geveleyen köylülere yutkunarak bakıyor, sanki başı dönüyormuş gibi gözlerini kapayarak kafasını kamyonun sarsılan tahtalarına dayıyordu*" [Ali 2015: 71].

Geçmişteki fakirlik öyle bir seviyeye inmişti ki insanların yiyecek lokmaları bile yoktu. Açlık ve yoksulluk çocukları sokaklara dökmüş, onları serseri serseri gezmeye mecbur bırakmıştı. Bu tasvirler Özbek yazarı Gafur Gulam'ın "Zavallı Hırsız Oğlum" öyküsünü hatırlatır. Yazar döneme ait bir olayı beyan ederken sokaklarda serseri gezen çocukları şöyle tasvir eder: "*Hangi köşe, hangi harabeye baksanız on beş yetimin kirlî ellerini uzatarak "Amca ekme ver!" dediğini görürsünüz. Ekme! Anlıyor musunuz? Ben daha kendime bulamamışken! Sadece ben değil Nine, mahalledeki diğer zanaatkarların da hâli öyle. Bıçakçılar, dokumacılar, dericiler, okul öğretmenlerinin bile hâli perişan. Hepsî bir kaşık olsun yağsız yemek için ölürler. Serseri gezerler. Sonra da yanlış işlere bulaşırılar*" [Gulam 2011: 27].

Sabahattin Ali'nin kahramanı parası olmadığı için kamyondan fark ettirmeden atlayıp kaçmayı planlar. Fakat ayağı taşlara takılarak çaya yuvarlanır ve hayatını kaybeder. Gafur Gulam'ın kahramanı ise hırsızlık yapmak zorunda kalır. Öyküde Birinci Dünya Savaşı dönemi kaleme alınmıştır. Her yerde açlık hâkimdir. Hırsızlık olayı, çerçevesinde dönemin insanların kişiliği, yaşam tarzı açıklanır. Öykü karakterleri birbirlerine dertlerini dökerken hayatın bütün zorlukları var hâliyle gözümüzün önünde canlanır.

Geçmiş, dönemin kara günlerini anlatan bir diğer eser Sabahattin Ali'nin "Kazlar" öyküsüdür. Öyküde kadın karakterin çaresiz durumu anlatılır. Dudu, okuma yazma bilmeyen bir kadındır. Yazar, ilk cümleden Dudu'nun tabiatına dikkat çeker. Dudu, okuma yazma bilmediği için eşinden gelen mektubu mektep öğretmenine okutur. Mektuba göre kazları mahkemeye götürmelidir. Bunu yapmak zorundadır. Dudu'nun bu durumu Özbek öykücülüğünün gelişmesine katkı sağlayan Abdulla Kahhar'ın "Nâr" öyküsündeki Turabcan'ın hâline benzer. Öykü her ne kadar nar hakkında görünse de bu dönemi anlatmak için kullanılan bir vasıta. Nar, o dönemde fakir insanın çok zor sahip olabileceği bir şeydir. Onlar narı sadece hayal edebilirler. "Kazlar" öyküsünde de kaz o dönem hayatını ortaya koymak için kullanılan bir vasıta. Her iki durumda da çaresizlik kahramanları hırsızlık yapmaya iter. Dudu, mahkemeye kazları rüşvet olarak götürür. Hikâyede mahkeme memurlarının davranışları dikkat çekicidir:

"Gardiyan yüzünü buruşturdu. (...), gözleri tekrar kazlara ve torbaya ilişti.

Elini uzattı:

'İçeride ama, bugün görüşme günü değil. Ver onları da sen haftaya gel!'

Torbayı, kazları, pekmez çömleğini aldı, duvarın kenarına koydu..." [Ali 2015: 44]

Aynı duruma Abdulla Kahhar'ın "Hırsız" hikâyesinde de rastlarız: "*Üç tavuğu gerçi biri kuluçka da olsa Kabil Dede evinden buldu. Yüz tane yumurtayı da sağolsunlar komşu ve dostlar toplayıp verdiler. Yalnız, bunlarla tercümandan öteye geçemedi!*" [Kahhar 1967: 62]. Kabil Dede'nin davranışlarından dönemin makam sahiplerinin tabiatı hakkında bir kanaate varılması mümkündür. Kabil Dede, kaybettiği öküzünü bulabilmek için onlara rüşvet vermek zorunda kalır; ama o da tıpkı Dudu gibi bundan bir sonuç alamaz. Geçmişte Turabcan için iki tane nar bulmak, Unsin için esaret ne kadar faciaysa Kabil Dede için de öküzünü kaybetmek o kadar zordur [Koşcanov 1988: 26]. Dudu kendisinin dul, tek oğlu Hüsnü'nün de yetim kalmasından korkmaktadır: "*Dudu'nun durumu da Seyit'ten farksızdır. Geçinebilmek için elindeki tek kazın yumurtalarına bakar. Köylünün Ölümlü'nde geçen topal köylünün seçtiği yanlış yola, benzer şekilde Dudu da düşmektedir. Gerek hırsızlık gerekse dilencilik, ekmek bulma derdine düşen köylünün çaresizliğini özetlemektedir*" [Karacan 2011: 45].

Sabahattin Ali kadının ruh hâlini, iç dünyasını gerçekçi tasvirle anlatarak öykünün etki gücünü arttırmıştır. Dudu karakteri öyküyü tam olarak anlamamıza yardımcı olur. Yazarın diğer öykülerinde de kadın karakterler vardır. Yazar, onları aşağılanmış, çiğnenmiş olarak tasvir eder. Necip Tosun'un belirttiği gibi "*Türk öykücülüğünde 'ezilen kadın' konusunu derinlikli bir şekilde ilk gündeme getiren yazarların başında Sabahattin Ali gelir. Çilli, Yeni Dünya, Hanende Melek, Köstence Güzellik Kraliçesi, Komik-i Şehir, Mehtaplı Bir Gece, Çaydanlık, Isıtmak İçin, Kazlar, Kağrı, Sıcak Su onun kadın odaklı öykülerinden en önemlileridir. Sabahattin Ali pek çok öyküsünde toplumun kadına bakışından kaynaklanan kadın dramlarını anlatır. Onun öykülerinde genelde erkekler kadınlara ihanet eder. Kadınlara vefalı ve çilekeş, erkekler ise aldatıcı ve çıkarıcıdır. Erkekler çilekeş ve sadık kadının aşkına cevap verecek kadar cesur değildir!*" [Tosun 2013: 55]. Yazarın "Araba" adlı öyküsünde tek oğlundan ayrılan zavallı annenin talihi anlatılır. O, bunu yaparken aynı zamanda köy insanının dramını, yaşam acılarını, onların düşüncelerini de gözler önüne serer. Öyküde sımarmık oğlunu kaybeden annenin durumu ortaya konmuştur. Zavallı anne etrafındaki kişilerin sesini duymaz, bütün dikkati oğlunun feci ölümüne yönelmiştir. Oğlu ölünce kimi kimsesi kalmayan anne, köyün ileri gelenlerinin sözünü dinlemek zorunda kalır ve bir terslik çıkartmadan oğlunu kara toprağa verir. Bir müddet sonra oğlunun eceliyle ölmeyip öldürüldüğü yönünde bir söylenti yayılır. Bu yüzden jandarma gelip bütün köyün altını üstüne getirir. Onlar bu cinayet şüphesiyle ilgili bir kanıt bulamayınca da mezarı açıp cesedi şehre götürceklerini söylerler. Mezar açılırken anne dayanamaz, diğer Anadolu anneleri gibi için için ağlar. Cesedi arabaya koyduktan sonra onu da kendileriyle gelmeye zorlarlar. O anki gece karanlığının tasviri öyle korkunçtur ki sanki gece zavallı anneyi içine yutacak gibidir. Ama yine de gökyüzünde parlayan yıldızlar geleceği, mutlu günleri müjdelere gibi gülümsemektedirler. O gece yaşanan olay vasıtasıyla cehalet kurban gidenler gözümüzün önünde canlanır. Âdeta zorbalık, acımasızlık, vahşilik ve zulüm bu öykülere sindirilmiş, bunların yetiştirdiği karakterler ortaya konmuştur. Öykünün sonunda annenin durumu şöyle anlatılır: "*Karşıdan doğru yeni çıkan serin bir rüzgâr ücetekli entarisini ve şalvarının parçalarını uçuruyor, yırtık yazma başörtüsünü siyah bir bayrak gibi dalgalandırıyor. Kağrıya yetişmeden tekrar düştü, yüzü yolun beyaz ve kül gibi ince tozlarına gömüldü!*" [Ali 2015: 66]. Yoksulluk ve çaresizliğin perişan hâle düşürdüğü zavallı anne arabaya yetişemez, yere düşer, toz içinde kalır ve hayatını kaybeder. Sabahattin Ali, dönemin işte böyle zorlukları içinde kıvranan kadınlarını göstermeye çalışmıştır. Kadınlardan biri, kocası için kaderin önünde diz

çöker (Kazlar), diğeri oğlunun kaderine dayanamaz (Kağrı). Memduh Şevket Esendal'da görüleceği gibi "*Sabahattin Ali'nin hikâyesinde de kadınlar şefkat ve saygıyla ele alınır. Buna rağmen, insan unsuru hikâyede ele alınan meseleyi ortaya koymak için bir araç olarak kullanıldığından, hikâye şahısları kendilerini bekleyen trajik sona doğru alelacele gitmekten geri kalmazlar* [Korkmaz 1997; Alangu 1965: 169-183; Külahlıoğlu 2015: 353].

Kadınların çaresiz hâli ve buna maruz bırakılmaları Abdulla Kahhar'ın "Dehşet" hikâyesinde netlik kazanmıştır. Bu hikâyede, Dadha'nın sekizinci karısı olan Unsin örneğiyle esaretten kurtulmaya çalışan kadın karakteri ortaya konulur. Dehşet'in geçmişi ele alan diğer öykülerden farkı, ana karakter Unsin'in adaletsizlik ve eşitsizliğe hayır diyebilmesi, çaresiz ve muti bir hayattan kurtulmak için kendisi yaşça küçük de olsa buna cesaret edebilmesi ve bu uğurda hayatını feda ederek de olsa her cesur insanın de yapamayacağı işi başarmasıdır [Kerimov vd. 1999: 274].

Unsin, toplumdaki kadının yeriyle ilgili kabullerin gereğince, kuma olarak geldiği evdeki diğer kadınlar gibi bir esaret hayatının içerisine evin beyi olan yaşlı Dadha'nın en sonuncu hanımı olmuştur. O, böyle bir hayattan kurtulabilmek için evdeki diğer hanımların korkunç olarak tarif ettiği, tehlikeli ve dönülemez bir yola başvurur. Yaşadığı bu ortamdan, özellikle de kocası ihtiyar Dadha'dan kurtulmayı başarır ama bunun bedelini hayatıyla öder [Kerimov 1982: 109]. Unsin, içinde bulunduğu esaret ortamından kurtulmak için gecenin karanlığında hiçbir canlının bulunmadığı mezarlığa gidip geri dönecektir. Ama o, bu mücadelesinde korkudan tir tir titrerken, Dadha'nın maymununu omzunda görünce kendinden geçer. Bu süreci yaşayan Unsin'in akıbeti şöyle sonuçlanır:

"Gözlerinde önce ışıltı sonra da göz yaşları belirdi.

*- Ben iyiyim... Öğleye kadar daha iyi olurum. O zaman gidebilirim... Genciravan'a adam gönderin... Anam babam eve döndüğümü bir an önce duysunlar, sevinsinler...
(...)*

Ama Unsin öğleye yetişemedi, can verdi.

Alaca karanlıkta onun cesedini yorgana sarıp arabaya koydular" [Kahhar 1967: 62].

Unsin bu mücadeleye girmesine, Dadha'nın diğer hanımları gibi esaret ve cehalet kurbanı olarak yaşamama arzusu sebeptir. Âdeta o kaderini değiştirmek ve doğup büyüdüğü eve dönmek ister, bunun için de Dadha'ya isyan eder. Abdulla Kahhar'ın mahareti, Unsin dramını sadece korku ve faciayla değil, kurtuluş yolundaki temiz duygularla da gösterebilmiş olmasıdır.

Abdulla Kahhar'ın eserlerindeki Turabcın (Anor), Satıbaldı (Bemor), Unsin (Dahshat), Babar, Kekeme Azim (Geçmişten Masallar) gibi kahramanlar doğal, haksızlığa uğramış ve hayatın şartları içerisinde âdeta çaresiz bırakılmış küçük insanlardır. Tabii ki bu kahramanların her birinin kalbinde iyilik, hürriyet ve saadete hasret vardır [Resulov 2007: 221]. "Hasta" adlı hikâyede Satıbaldı'nın çaresiz hâli ele alınır. Hasta olan karısını tedavi ettirmek için hekime götürmek isteyen Satıbaldı'nın bunun için ödeyecek parası yoktur. Zaten "Hastane" denildiğinde "*Satıbaldı'nın gözünün önünde fayton ve Çar'ın 25 somluk parası*" [Kahhar 1967: 56] canlanmaktadır. Zamanında tedavi edilmediği için hayatını kaybeden kadının dramı okuyucunun içini sızlatır. Hanımının iyileşmesi için Satıbaldı kendisinin de inanmadığı çarelere başvurmak zorunda kalır. Yani komşu ninenin tavsiyesiyle küçük kızını sabahın köründe annesi için dua etmeye zorlar. O da uykulu uykulu "*Allah'im! Annemin derdini al...*" diye dua eder. Bu hikâyede de farklı bir ortamdaki kadın dramı söz konusudur. Hayatın pek de kolay olmadığı köyde hikâyenin kahramanı gibi köylü kadınların çoğu da hayatın getirdiği zorluklar nedeniyle hastalıklara tutulmuşlardır. Erkeklerin işini yaparak kendini yıpratın Tursunaylar, Şirmanaylar

hakkında şarkılar söylenmiş, yüzlerce hatta binlerce kız Tursunay ve Şirmanay gibi olmaya ant içmişlerdir [Resulov 2007: 80].

Abdulla Kahhar geçmiş hakkında seçkin öyküler yazmıştır. O, öykülerinde geçmişin zorluklarını, halkın acılarını, emekçilerin aşağılanmalarını kaleme almıştır. Yazarın öykülerinde anlattıkları; yaşadıkları, gördükleri ve duyduklarıdır. Özbek halkının başına gelen açlık, sefillik, güçlükler onun öykülerinin kaynağı olmuştur. Fakir ailelerin dürüstlüğü, samimiyeti ve insanseverliği öykü karakterlerine sindirilmiştir. Öykü karakterleri esareten kurtulmak, serbest ve hür olmak, arzuladıkları gibi bir hayat sürmek isterler ve bu isteği kalplerinde yaşatırlar. Edebiyatçı A. Şerefiddinov o günleri hatırlarken şunları söyler: "*Ömrümün büyük kısmını bağımsızlığa hasretle, yurdumuzun esareten kurtulup mutlu günlere gelmesini isteyerek yaşadım. Şura döneminde böyle duyguların açığa vurulmaması gerekiyordu. Eğer içinde böyle duygu beslediğinden kuşkulansalar itiraz dinlemeden gerekeni yaparlardı. Ama biz yine de isteklerimizden vazgeçmedik*" [Şerefiddinov 2004: 29].

Sabahattin Ali'nin öykülerinde de işte böyle çaresiz, fakir insanların hayatı ele alınır. "Ses" adlı öyküsünde olaylar köy insanlarıyla gerçekleşir. Ana karakter sıradan bir köylü çocuktur. Ali örneğinde büyük yetenek sahibi olan halk çocuğunun eğitimden, kültürden ne kadar uzak kaldığını görürüz. Ali müziğe karşı sevgi beslemektedir, sesi de oldukça güzeldir. O, şehre gelince daha önce görmediği çalgıları görünce heyecana kapılır. Kendini yetersiz hisseder. Çünkü köyde böyle çalgıları görmemiştir. Yazar, Ali örneğinde o dönemde köy çocuklarına imkânların yaratılmadığını, bu yüzden de nice yeteneklerin ıssız kaybolduklarını vurgulamak ister. Ali'nin rakibi onun tam tersidir. Şehirde büyümüş, eğitim görmüş, farklı çalgılardan haberdar bir yeteneklidir. Yazarın bu iki karakteri karşı karşıya getirmekteki amacı, köy ve şehir çocuğu arasındaki farkları, ayrıca da köy çocuğunun yetiştiği ortamı göstermektir. Bülbül gibi sesiyle bütün yolcuları büyüleyen Ali, şehre gelince çekindiğinden ya da heyecandan seyircilerin dikkatini çekemez. Onun umutsuzluğu ve üzüntüsü insanın içini sızlatır. Bu durum Ali'nin geleceğini baltalayabilir. İçine sığdıramadığı hayal ve arzularla şehre gelen çocuk, alay konusu olmaktansa bütün umutlarını, isteklerini şehir mektebine gömer ve köyüne döner. Sabahattin Ali karşılaştırma yoluyla karakterleri açıklar. Çünkü bu yolla karakterlerin iç dünyası, tabiatı daha net anlaşılır. Yazarın "Arabalar Beş Kuruşa" adlı öyküsünde de zengin ve fakir ailenin çocuklarını karşılaştırılarak hikâye edilir. Eserde fakir çocuklara yaklaşım şöyle tasvir edilir:

"Anneciğim"; dedi, "o benim mektep arkadaşım!"

Kadın, yüzü kıpkırmızı kesilerek, oğlunun sözünü kesti:

"Ben yarın mektebinize de telefon edeceğim. Sana kendi seviyende olmayanlarla temas ettirmeyi gösteririm!.." [Ali 2015: 97]

Okullarda bile sıradan insanların çocukları aşağılanmış, onlara yukarıdan bakılmıştır. Çocukların safiyeti aralarında geçen sohbetlerde anlaşılır. Fakat zengin kadın çocuğunu dinlemeye bile tenezzül etmez: "*Pis, baksana, senin konuşabileceğin insan mı bu?*" diyerek elinden çeke çeke onu uzaklaştırır. Fakir çocuk ise gözlerinde yaşla onların arkalarından bakabilir. Sekiz yaşındaki çocuk annesiyle sokaklarda oyuncak satarak geçimlerini sağlar. Okuması gereken çocuk ekmeğini kazanmak zorundadır. Yoksulluğun sadece büyüklerin değil; küçüklerin de hayatını kararttığını görürüz. Çocuklar okuma yazma öğrenmeden ekmeğini kazanmak için sokaklarda gezer. Büyüyünce de Dudu (Kazlar) gibi mektubu bile okuyamaz. Ya da *Kamyor'da* olduğu gibi yolunu şaşırır. Sivaslı Ali (Ses) gibi hayalleri kalbinin derinliklerine gömülür. Bu tasvirler Sabahattin Ali'nin maharetli bir yazar olduğunu ortaya koyar. Yazar geçmişin kara günlerini korkunç olaylar, farklı karakterler örneğinde hikâye eder. Gerçekten

de "Sabahattin Ali öykücülüğünde slogan'a, kuru gürültüye yer yoktur. Her şey acıdan, toplumsal çıkmazlardan, yürek sesinden kaynaklanmıştır. Öyküler toplamını göz önünde tutarsak, yazarın horlanmış, ezilmiş, sömürülen kadınlara nasıl saygıyla, nasıl sevecenlikle yaklaştığını kavrarız. Bu açıdan da büyük bir ahlakçıdır Sabahattin Ali" [İleri 2008: 16].

1930-1940'lı yıllarda yayımlanmış söz konusu öyküler geçmişin kara günlerinde yaşam süren çaresiz halkın içindeki temiz duyguları ifade eder. O dönemdeki halkın dertleri, milletin acıları Sabahattin Ali tarafından gerçek çizgilerle anlatılmıştır. Kendi hayatı da zor şartlar altında geçen yazar çevresindeki insanları izler, onları analiz eder, eleştirir daha sonra da eserlerine alır. Sabahattin Ali bu özelliğiyle çağdaş yazarlar arasında ayrıcalık taşır. Yazar, ciddi ve etkili karakterler yardımıyla Türk halkının tarihi ve edebiyatını daha da zenginleştirebilmiştir, dersek yanlış olmaz.

KAYNAKÇA

- 📖 ALİ Sabahattin [2015]. *Kamyon*, İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- 📖 ALİ Sabahattin [2015]. *Bütün Öyküleri*, İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- 📖 KERİMOV B., Abdıyev H. [2011]. *XX. Yüzyıl Özbek Hikâyesi Antolojisi*, Taşkent: Özbekistan Millî Ansiklopedisi Yayınevi.
- 📖 GÜRSEL Nedim [1993]. *Bozkırdaki Yabancı*, İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- 📖 İLERİ S. [2008]. "Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri", *Hece Dergisi Türk Öykücülüğü Özel Sayısı*, ss. 286.
- 📖 KAHHAR A. [1967]. *Eserler*, C. 1, Taşkent: Gafur Gulam Yayınevi.
- 📖 KARACAN S. [2011]. *1930-1950 Yılları Arası Modern Türk Öyküsünde Taşra*, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
- 📖 KERİMOV N., Mamacanov S., Nazarov B., Narmatov Ö., Şerefiddinov A. [1999]. *XX. Yüzyıl Özbek Edebiyatı Tarihi*, Taşkent: Okituvçi Yayınevi.
- 📖 KOŞCANOV M. [1988]. *Abdulla Kahhar'ın Mahareti*, Taşkent: Edebiyat ve Sanat Yayınevi.
- 📖 KOŞCANOV M. [1982]. *Seçilmiş Eserler*, Taşkent: Edebiyat ve Sanat Yayınevi.
- 📖 KÜLAHLIOĞLU İ.A. [2015]. "Cumhuriyet Dönemi Türk Hikâyesi", *Yeni Türk Edebiyatı (1839-2000)*, (Editör: Ramazan Korkmaz), Ankara.
- 📖 RESULOV A. [2007]. *Sanatsallık Ölmeyen Yeniliktir*, Taşkent: Şark Yayınevi.
- 📖 ŞEREFİDDİNOV A. [2004]. *Geçitteki Düşünceler*, Taşkent: Maneviyat Yay.
- 📖 TOSUN Necip [2013]. "Sabahattin Ali: Bozuk Düzen, Sömürü, Despotizm", *Öykümüzün Kırk Kapısı*. Ankara: Hece Yay.